

Resolució 720/2024, de 6 de juny**Número d'expedient de la Reclamació:** 228/2024**Administració reclamada:** Consorci d'Educació de Barcelona**Informació reclamada:** Llistats definitius dels alumnes admesos en els centres educatius sostinguts amb fons públics de Barcelona, amb la puntuació (baremació) desglossada pels criteris prioritaris, complementaris i els que estableix el centre escolar (curs 2023-2024).**Sentit de la resolució:** Estimació parcial

Resum: La informació reclamada és, d'acord amb article 2.b) LTAIPBG, informació pública i d'acord amb els articles 18.1 i 20.1 LTAIPBG, qualsevol persona té dret a accedir a la informació pública, llevat que hi concorrin causes legals que en determinin la denegació o l'accés restringit i que s'han d'interpretar de manera proporcional a la seva finalitat i a la presència d'interessos públics i privats que hi concorrin (article 22.1 LTAIPBG). La persona reclamant manifesta que l'interès a l'accés a la informació és poder realitzar una recerca científica en el qual hi col·laboren especialistes en intel·ligència artificial i ciències de la computació en el marc d'una línia d'investigació que compta amb el finançament de la Unió Europea.

El CEB invoca com a límit els drets dels menors d'edat (article 21.1.e) LTAIPBG i 69.5 DTAIP) i ho justifica perquè "la divulgació de la informació sol·licitada a nivell de centre pot perjudicar els drets dels menors en tant que permetria fer comparacions i classificacions entre els centres i afavoriria la segregació escolar amb perjudici en la matriculació en determinats centres que afectaria les possibilitats de promoció de l'alumnat i la vulneració del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats protegit per la Convenció de les Nacions Unides dels drets del menor" L'article 184.1.c) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC) entén que afavoreix la segregació escolar, entre altres, l'accés al procés d'admissió dels alumnes. Cal tenir en compte que l'article 20.2 LTAIPBG estableix que "les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar per analogia". És clar l'existència d'una restricció que limita, d'entrada, el dret d'accés a la informació pública (article 184.1.c LEC). Ara bé, atenent el que estableix l'article 22 LTAIPBG, "els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han d'ésser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció. L'aplicació d'aquests límits ha d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació".

La investigació científica s'emmarca en la convocatòria de l'Agència Estatal d'Investigació (Proyectos Estratégicos Orientados a la Transición Ecológica y a la Transición Digital 2021) amb l'objectiu de desenvolupar una recerca innovadora i trencadora en IA per a l'enginyeria de sistemes sociotècnics conscients del valor en resposta a la petició específica de posar a les persones i els seus drets digitals al centre del procés [transició digital]. En aquest projecte d'IA hi col·laboren tres institucions públiques, que uneixen esforços i aporten els seus coneixements i experiència específics. Posat en context la investigació científica, sembla evident l'interès públic en la informació reclamada. Per poder entrenar els sistemes d'IA cal nodrir el sistema de dades. Per altra banda, cal ponderar, en aplicació de l'LTAIPBG, l'interès públic en la informació reclamada i els perjudicis que la difusió d'aquesta podria suposar per al bé protegit. Aquesta Comissió entén que la divulgació de les dades no hauria de suposar un perjudici als drets dels menors perquè no s'estan divulgant dades que "permetria fer comparacions i

classificacions entre els centres” (argument invocat pel CEB) sinó informació relacionada amb el procés d'admissió, que si bé tenen caràcter d'ús reservat, tenint en compte el context en el qual es reclamen (recerca científica) no han de comportar la vulneració dels drets dels infants ni facilitar la segregació escolar quan el que es pretén (vegeu antecedents) és tot el contrari. Tot i així i pel que fa al nom dels centres escolars, la Comissió considera que aquesta informació no aporta un valor addicional que enriqueixi la recerca ja que no és objectiu del projecte fer comparatives entre els centres sinó determinar el nivell d'equitat en els processos d'admissió, objectiu que es pot assolir igualment amb l'anonimització d'aquesta dada (nom del centre escolar) vinculant aquest a l'àmbit territorial en el que s'inscriu (districte escolar) i si es tracta d'un centre públic o concertat. Per això, aquesta Comissió considera que per garantir el control i avaluació sobre el funcionament de l'administració i de les polítiques públiques és pertinent facilitar la informació anonimitzada no només de l'alumnat sinó també del centre. Aquesta solució ha de permetre l'objectiu de l'estudi i a partir dels resultats obtinguts poder reportar al CEB el resultat de l'estudi per poder millorar, adaptar o revisar, si escau, i en l'exercici de les seves competències els criteris que consideri convenients donat que aquest serà coneixedor del sistema de codificació utilitzat en l'anonimització del nom dels centres escolars.

Paraules clau: Consorcis. Educació. Dades. Curs escolar. Matriculacions. Preinscripcions. Dades obertes. Límits. Drets dels menors. Segregació escolar. Avaluació. Sistema educatiu. Interès general. Interès públic. Recerca científica. Inadmissió. Reclamació contra resolució. Estimació parcial.

Ponent: Mercè Aymerich Boltà

Antecedents

1. El 21 de febrer de 2024 entra a la GAIP la Reclamació 228/2024, presentada per una persona física contra el Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) en relació amb la sol·licitud indicada a l'antecedent següent. La persona reclamant manifesta que ha rebut resposta per part de l'Administració però que se li ha lliurat parcialment i aporta al·legacions que s'analitzen a l'antecedent 4.
2. El 6 de novembre de 2023 la persona reclamant va presentar una sol·licitud d'accés a la informació pública (SAIP) en la que sol·licitava:

[1] Listado de alumnos admitidos (anonimizada) de cada centro escolar sostenidos con fondos públicos (públicos y privados concertados) del Consorci d'Educació de Barcelona, en todos los niveles educativos (segundo ciclo de Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Especial, Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato). Estos listados que se publican en los centros escolares y que se encuentran, si no nos equivocamos, en la base de datos de la Generalitat, GEDAC, (Gestió de l'assignació), conforme a lo recogido en el Documento titulado: “Les dades educatives de Catalunya al servei de la recerca educativa”, de setembre de 2023, del Departament de Educació. Dichos listados aparecen los alumnos con la puntuación obtenida conforme a la baremación realizada en función de los criterios prioritarios y complementarios de admisión a los centros escolares sostenidos con fondos públicos.

- [2] Los listados ordenados alfabéticamente de los alumnos (anonimizada) asignados al centro escolar con indicación del centro solicitado en primera opción.
 - [3] El listado de alumnos (anonimizada) que tuvieron plaza escolar adjudicada fuera de su centro de proximidad (bien porque lo eligieron o bien porque el sistema educativo siempre tiene que adjudicar una plaza escolar).
 - [4] Dichos listados de alumnos deben incluir la puntuación obtenida por los alumnos incluyendo el desglose de la puntuación obtenida en función de los criterios prioritarios, los criterios complementarios y los criterios que establece el propio centro escolar.
 - [5] Número de alumnos que no han sido admitidos en la primera opción solicitada.
 - [6] Número de alumnos que no han elegido centro escolar de proximidad.
 - [7] Número de alumnos que eligiendo un centro escolar que no aparece en su lista de proximidad se le ha atribuido plaza en el centro educativo elegido.
 - [8] Porcentaje de alumnos que han elegido como primera opción un centro escolar privado concertado o un centro educativo público.
 - [9] Número de centros escolares donde el desempate se realizó por sorteo y número de plazas escolares adjudicadas por sorteo.
 - [10] Número de alumnos que su plaza escolar fue atribuida por ser alumno con "necesidades educativas especiales".
3. Mitjançant Resolució del 19 de gener de 2024, la gerenta del CEB va estimar parcialment la SAIP i facilita un seguit d'enllaços al portal de dades obertes de la Generalitat de Catalunya pel que fa als alumnes matriculats per ensenyaments i unitats de centres docent, l'assignació de places en el procés de la preinscripció dels ensenyaments obligatoris i infantil de segon cicle i ensenyaments de postobligatoris, així com els alumnes que no han estat admesos en la primera opció sol·licitada [ítem 5], les dades en relació al nombre d'alumnes que no han escollit centre escolar de proximitat [ítem 6], percentatge d'alumnes que han triat com a primera opció un centre escolar privat concertat o un centre educatiu públic [ítem 8] i el nombre d'alumnes que la seva plaça escolar va ser atribuïda per ser alumne amb necessitats educatives especials [ítem 10].

En relació al llistat d'alumnes que van tenir plaça escolar adjudicada fora del seu centre de proximitat [ítem 3], i els llistats d'alumnes amb la puntuació obtinguda incloent el desglossament de la puntuació obtinguda en funció dels criteris prioritaris, els criteris complementaris i els criteris que estableix el propi centre escolar [ítem 4], així com la relació amb el nombre d'alumnes que, triant un centre escolar que no apareix en la seva llista de proximitat, se li ha atribuït plaça en el centre educatiu triat [ítem 7], es desestima la

SAIP perquè el CEB considera que “no es poden facilitar les dades pel fet que de la seva anàlisi es poden extreure conclusions que poden condicionar la segregació escolar”.

I respecte al nombre de centres escolars on el desempat es va realitzar per sorteig i nombre de places escolars adjudicades per sorteig [ítem 9], s'inadmet perquè “la informació sol·licitada està recollida en diferents bases de dades, gestionades per diferents unitats del Consorci d'Educació, del Departament d'Educació i dels centres educatius. Així per a obtenir la informació de detall sol·licitat, requereix d'una complexa tasca d'extracció de les dades i la seva posterior anàlisi, ja que no és possible extreure'ls directament d'una aplicació informàtica de gestió de manera automàtica, sinó que és necessària una tasca manual i individualitzada de revisió, consulta de diferents fonts de dades i confecció de la informació que en aquests moments no és possible assumir amb els mitjans personals i tècnics dels quals disposa el Consorci d'Educació de Barcelona”.

En els fonaments jurídics de dita Resolució el CEB refereix els límits previstos en l'article 21 de l'LTAIPBG i l'article 69 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública i els articles 23 i 24 LTAIPBG pel que fa a la protecció de les dades personals. I afegeix que “addicionament hi ha informació pública del sistema educatiu que no està subjecta als criteris de transparència. Les dades del Departament d'Educació que no es faciliten són els següents: a) Dades personals, a exclusió dels noms i cognoms dels empleats públics en els quals no es doni cap circumstància especial per a protegir la identitat i b) Dades dels centres educatius relacionats amb la segregació escolar.

Les dades públiques que poden condicionar la segregació escolar relacionades amb resultats acadèmics i/o composició social (apartat b) són:

- Dades sobre l'avaluació interna o externa. S'entén com a avaluació interna, la informació que es produeix a partir de l'actuació acadèmica del centre i dels alumnes. S'inclou informació sobre la promoció, realització, graduació, titulació i resultats acadèmics. D'altra banda, s'entén com a avaluació externa, la informació que produeixen organismes externs als centres i al Departament. S'inclouen les proves de competències i les proves diagnòstiques bàsiques del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu, les proves de PAU de la Secretària d'Universitats i revolta, i l'avaluació PISA que elabora l'OCDE.
- Dades sobre alumnes estrangers segons la nacionalitat.
- Dades sobre motius de necessitats educatives especials.
- Dades sobre beques i ajudes.
- Dades sobre les aules d'acolliment.

Així, aquesta informació pública només pot facilitar-se si es garanteix el caràcter anònim, bé amb l'anonimització dels centres, bé amb la informació al nivell territorial superior al centre. En el cas de la sol·licitud d'accés a la informació pública objecte d'aquesta resolució, el límit que concorre són les dades especialment protegides relacionats amb la segregació escolar.

Tota la informació no subjecta a cap limitació, es considera procedent facilitar-la a la persona sol·licitant”.

Igualment, i per justificar la inadmissió, refereix l'article 29.1.b) LTAIPBG i 66 DTAIP i l'article 64.1 DTAIP, en remissió a l'article 53 en tant que la informació sol·licitada no té la consideració d'informació pública als efectes de l'article 2.b) LTAIPBG. “Concorra aquesta causa d'inadmissió donat que no es disposa de la informació sol·licitada”.

4. Respecte aquesta Resolució del CEB la persona reclamant aporta en la Reclamació les següents al·legacions:

4.1 Respecte al procediment, el 15 de gener, havent transcorregut el termini per resoldre, va sol·licitar certificat d'acte presumpcte a l'haver-se produït l'estimació de la SAIP per silenci administratiu (article 35.1 LTAIPBG).

4.2 Respecte al projecte de recerca:

La petició s'emmarca en una línia d'investigació que compta amb finançament de la Unió europea (VAE: Value-awareness engineering, de l'Institut d'Investigació en Intel·ligència Artificial del CSIC, amb seu a Barcelona (TED2021-131295B-C31 [https://www.iiia.csic.es/es/research/project/?project_id=238#description]) i el subprojecte 3: Value-aware systems (TED2021-131295B-C33). Els investigadors principals són enginyers informàtics, catedràtics d'universitat, especialistes en intel·ligència artificial i ciències de la computació.

4.3 Respecte al fons de l'objecte:

a) Pel que fa al límit invocat de segregació escolar, motiu pel qual s'ha desestimat la petició respecte als ítems 3, 4 i 7 descrits en l'antecedent 2, indica que “la petició els llistats NO pretén afavorir ni condicionar la segregació escolar sinó tot el contrari, l'objectiu del projecte d'investigació en el que s'emmarca la petició és lluitar contra la segregació escolar”. Refereix l'Informe sobre segregació escolar del Síndic de Greuges de gener 2023 que afirma: “la institució del Síndic de Greuges recorda la necessitat de valorar els models de zonificació escolar no sols partint de criteris de satisfacció de la demanda o d'ampliació de les opcions d'elecció per part de les famílies, sinó també, i, sobretot, pels seus efectes sobre l'equitat en l'admissió d'alumnat”. Aquest projecte d'investigació pretén, precisament, analitzar l'equitat en el sistema d'admissió de l'alumnat per a evitar

la segregació escolar". Fins i tot, diu la persona reclamant, "en l'apartat de retorn de les evidències i conclusions s'indica que es col·laborarà amb el *Consorci d'Educació de Barcelona*. En fi, l'objectiu del projecte és donar resposta al contingut del DECRET 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya (articles 27, 28 i 53, entre altres). I, més específicament, determinar criteris objectius basats en el principi d'equitat escolar en el procediment d'admissió per a lluitar contra la segregació escolar (art. 51 d'aquest Decret)". Afegeix que "l'objectiu de la investigació és la realització d'un estudi sobre el model d'assignació de places escolars, per a determinar si aquest model s'alinea amb el valor "equitat". Aquest estudi pretén arribar a determinades conclusions a partir de les dades per: 1. Si és el cas, poder establir paràmetres objectius per a evitar que es produeixi la segregació en el model escolar. 2. Comprovar que aquest model escolar, basat en la zonificació, és compatible amb el valor d'equitat. 3. Determinar si en algun districte escolar o centre de proximitat pot existir alguna desviació d'aquest alineament per a poder ser corregit. 4. Altres possibles conclusions derivades de les dades".

Afegeix que les "diferents administracions educatives ponderen el principi d'igualtat educativa de manera diferent i han implementat diversos procediments per a l'assignació de places escolars. El sistema de zonificació o districtes escolars dona prioritat en l'assignació de places escolars als estudiants que resideixen prop de l'escola o els pares de la qual treballen en aquesta àrea. Per tant, s'assignen una o diverses escoles a una àrea de captació d'alumnes. Els seus defensors argumenten que aquest model evita la segregació i la creació de guetos educatius, afavorint la cohesió social". La recerca realitzarà un estudi comparatiu entre els diferents models d'assignació de places.

"El que es pretén és modelar tant els criteris de baremació de l'adjudicació de places escolars com els valors com a regles dins un marc basat en s(CASP), i presentar explicacions dels resultats de les consultes en termes de tals tipus de regles. En modelar formalment els valors relacionats amb la igualtat educativa a través d'una funció semàntica, podríem generar automàticament la proposta normativa sobre criteris de baremació més adequats o quina puntuació ha de tenir cada criteri de baremació per a garantir una distribució equitativa de l'alumnat i evitar la segregació escolar.

S'intentarà mitjançant un programa informàtic s(law) concretar si existeix o no segregació escolar o discriminació en el model de zonificació escolar basat en centres escolars de proximitat i si la puntuació utilitzada en la baremació per a l'adjudicació de places escolars afavoreix la cohesió social. La nostra pretensió és quantificar de

forma el més objectiva possible que existeixen models escolars que afavoreixen la integració social i eviten la segregació escolar. En definitiva, el treball de recerca on s'enquadra la petició dels llistats té com a objectiu la lluita contra la segregació escolar, en línia amb el contingut del DECRET 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya i, en conseqüència, no pot ser entès com que pretén afavorir la segregació escolar sinó tot el contrari”.

Per tot això, considera que no es pot limitar l'accés a la informació pública perquè aquest treball de recerca no es pot incloure en el contingut de l'article de l'article 69 del DTAIP.

- b) Pel que fa a les garanties respecte a la informació que pot condicionar la segregació escolar i que el CEB diu que es podrien donar aquesta informació pública “si es garanteix el caràcter anònim, bé amb l'anonimització dels centres, bé amb la informació al nivell territorial superior al centre”.

Refereix que en la seva petició han sol·licitat que els llistats definitius dels alumnes admesos en els centres escolars siguin anònims. Fa esment al considerant 26 del RGPD en tant que els principis de la protecció de dades no és aplicable a la informació anònima. I així, diu, ho confirma la Sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea de 5 de desembre de 2023. Per tant, la persona reclamant entén si es procedeix a l'anonimització de les dades, aquestes no queden afectades per la regulació de protecció de dades i no es pot aplicar cap límit per al seu lliurament.

- c) Es refereix a l'EAC (article 44.4 i article 53.2) pel que fa al foment de la investigació científica de qualitat i el deure de la Generalitat a promoure la formació, la recerca i la innovació tecnològiques perquè les oportunitats de progrés que ofereix la societat del coneixement i de la informació contribueixin a la millora del benestar i la cohesió socials. Així mateix, la Instrucció 4/2019, de 13 de setembre, de la secretària general del Departament d'Educació, per la qual es concreta el procediment d'accés a la informació estadística del Departament d'Educació. I seguint en el marc jurídic, esmenta el dret fonamental a la investigació científica (article 20.1.b) CE) i el deure dels poders públics de promoure la ciència i la investigació científica i tècnica en benefici de l'interès general (article 44.2 CE).

Considera que “la denegació dels llistats definitius (anonimitzats) dels alumnes admesos en els centres educatius sostinguts amb fons públics de la ciutat de Barcelona retalla aquest dret fonamental, més encara, quan l'objectiu del projecte de recerca és lluitar contra la segregació escolar”.

- d) Respecte a la inadmissió per considerar que la informació demanada no és informació pública als efectes de l'article 2.b LTAIPBG diu: “Sorprèn l'afirmació “no es disposa de

la informació sol·licitada” perquè es faciliten en aquesta Resolució una sèrie de dades estadístiques que, per a la seva elaboració, necessàriament, s’han de posseir els llistats que se sol·licita”.

El CEB és un òrgan creat per la gestió de l’escolarització de la ciutat de Barcelona i disposa d’uns òrgans de garantia en els processos d’admissió de l’alumnat. La gerenta del CEB és qui disposa la constitució d’aquestes comissions que garantitzen el compliment de les normes d’admissió i la participació de diferents sectors educatius en el seguiment d’aquest procés de gestió. Fins i tot, així es descriu en el RAT: “CEB015 Preinscripció d’alumnes. Finalitats del tractament Gestionar l’oferta educativa i la preparació dels processos d’admissió de l’alumnat en els centres educatius públics que resten sota l’àmbit de control del Consorci d’Educació de Barcelona. Els usos previstos són el seguiment i control dels processos d’escolarització de l’alumnat. Estudis estadístics”.

Diu que aquests llistats estan a la bbdd de la Generalitat GEDAC (gestió de l’assignació) d’acord amb el document titulat: “Les dades educatives de Catalunya al servei de la revolta educativa”, de setembre de 2023, de Departament d’Educació. En aquests llistats apareixen els alumnes amb la puntuació obtinguda conforme a la baremació realitzada en funció dels criteris prioritaris i complementaris d’admissió als centres escolars sostinguts amb fons públics.

Fa referència a una anterior Resolució del CEB de 26 de juliol de 2023 que va desestimar una SAIP (codi de tràmit 8W2HL1XBJ (CEB 00006827) amb idèntic objecte perquè “les dades sol·licitades estan en fase d’elaboració i en procés de publicació”. Per tant, conclou, que el CEB sí disposa d’aquests llistats dels alumnes admesos en els centre educatius sostinguts amb fons públics.

e) Respecte a la tasca complexa d’elaboració o reelaboració (article 29.1.b LTAIPBG i 66 DTAIP).

“El treball de reelaboració de les dades sol·licitades es realitzarà pels investigadors que són membres del grup de recerca. Convé recordar que perquè els sistemes d’Intel·ligència Artificial puguin funcionar, estiguin ben dissenyats i entrenats és necessari una gran quantitat de dades (big data), per tant, la gestió de tal volum de dades no és un problema, és l’objecte d’aquesta línia de recerca dins d’aquest projecte”.

En relació a la reelaboració esmenta la jurisprudència del TS que estableix que no pot considerar-se que l’anonimització de dades identificatives en la informació constitueixi una reelaboració de la informació (STS 454/2021, de 25 de març de 2021 i STS 1518/2022, de 17 de novembre de 2022). El TS resol que els supòsits d’anonimització o dissociació de la informació i d’omissió d’informació, encara que poden suposar, implícitament, un procés

específic de treball per a proporcionar la informació, en “cap d'aquests dos supòsits poden entendre's com a reelaboració”.

Contempla la possibilitat de lliurar de forma progressiva els llistats que publiquen els centres educatius per evitar col·lapse o retard en l'exercici de les funcions de la unitat d'informació encarregada de la gestió.

Finalment sol·licita a la GAIP: “Els llistats definitius (anonimitzats) dels alumnes admesos en els centres educatius sostinguts amb fons públics de la ciutat de Barcelona, amb la seva corresponent puntuació (baremació) amb el desglossament atesos els criteris prioritaris, els criteris complementaris i els criteris que estableix el propi centre escolar, en l'últim procés d'admissió, curs 2023-24, com han estat elaborats pels centres educatius i que posseeix el Consorci d'Educació de Barcelona”.

5. L'1 de març la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informant a la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que ostenta com a persona interessada, de conformitat amb la legislació de procediment administratiu i la de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment que informi a la GAIP immediatament de les comunicacions que rebí de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada, mentre duri la Reclamació.
6. En la mateixa data la GAIP comunica la Reclamació al Departament de Territori i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre la Reclamació, així com també còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la qual deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.
7. El 14 de març de 2024 el CEB trasllada a la GAIP l'informe i l'expedient requerits dels que es desprèn que:
 - 7.1 La SAIP va ser estimada parcialment.
 - 7.2 Respecte a la informació reclamada, hi concorre el límit recollit a l'article 21.1.e) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre desenvolupat per l'article 69.5 del Decret 8/2021, de 9 de febrer (específicament en l'àmbit educatiu, s'entén que l'accés a la informació pública pot perjudicar els drets dels menors d'edat en la mesura en què pugui afavorir la segregació escolar, segons la definició d'aquest concepte que estableixi la normativa sectorial en matèria d'educació).

D'acord amb l'article 21.1 e), el dret d'accés a la informació pública pot ser denegat si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per als drets dels menors d'edat.

D'acord amb l'article 69.5 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, específicament en l'àmbit educatiu, s'entén que l'accés a la informació pública pot perjudicar els drets dels menors d'edat en la mesura en què pugui afavorir la segregació escolar, segons la definició d'aquest concepte que estableixi la normativa sectorial en matèria d'educació. En aquest sentit, es remet a l'article 184.1 c) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació que preveu l'ús reservat de la informació individualitzada dels agents i dels centres i serveis educatius pel que fa a l'avaluació general del sistema que pugui afavorir la segregació escolar. S'entén que afavoreix la segregació escolar l'accés als resultats de les proves d'avaluació desagregades pel nom del centre; les dades relatives a la composició social i econòmica del centre, i el procés d'admissió de l'alumnat, entre altra informació.

7.3 D'acord amb l'article 20.3 LTAIPBG es fonamenta l'aplicació d'aquest límit en "la divulgació de la informació sol·licitada a nivell de centre pot perjudicar els drets dels menors en tant que permetria fer comparacions i classificacions entre els centres i afavoriria la segregació escolar amb perjudici en la matriculació en determinats centres que afectaria les possibilitats de promoció de l'alumnat i la vulneració del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats protegit per la Convenció de les Nacions Unides dels drets del menor.

Per tot això, tot i que el sol·licitant vol conèixer les dades dels alumnes admesos (anonimitzats) en els centres educatius amb el desgloss dels criteris prioritaris, complementaris i propis dels centres per fer un estudi sobre l'assignació de places escolars, precisament, la normativa vigent prohibeix fer divulgació de les dades referents a menors d'edat així com dades de centres a fi d'evitar que es puguin fer classificacions i comparacions entre ells i això perjudiqui la matriculació i promoció de l'alumnat i que pugui afavorir la segregació escolar".

8. El 25 de març la GAIP sol·licita informe al Síndic de Greuges d'acord amb el que preveu l'article 42.7 de la Llei 19/2014, del 29 del desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

9. El 6 de maig la GAIP rep l'informe emès pel Síndic de Greuges que diu:

"(.../...) recorda que el coneixement o la divulgació de la informació sobre la composició social dels centres té afectació sobre els drets dels infants, quan aquesta divulgació pot contribuir a reproduir la segregació escolar del sistema, que suposa al seu torn una clara vulneració del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats. En diferents ocasions, el Síndic de Greuges ha exposat a la GAIP l'afectació que la segregació escolar genera sobre el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats dels infants, dret àmpliament protegit per la legislació estatal i catalana en matèria d'educació, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig,

d'educació (art. 1) i la Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació (art. 2), sigui com a principi que ordena el nostre sistema educatiu amb caràcter general (art. 1 i art. 2, respectivament) o com a principi que regeix tot el que fa referència a l'admissió d'alumnat en particular (art. 84.1 i art. 46.1, respectivament)":

"La síndica recorda la LTAIPBG preveu que "el dret d'accés a la informació pública pot ésser denegat o restringit si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per a: (...) els drets dels menors d'edat" (art. 21.1.e), des d'una concepció no restringida o limitada al dret a la protecció de dades".

Fa esment a l'article 184.1.c) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació relatiu a l'ús reservat de informació individualitzada i que ja s'ha transcrit anteriorment (antecedent 7.2).

"Així mateix, el Decret 11/2021, de 16 de febrer, de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya, estableix que "els centres s'han d'abstenir de fer cap mena de difusió (ni activa ni a petició de tercers) d'informacions que puguin tenir efectes negatius en la lluita contra la segregació escolar, d'acord amb les directrius que a aquest efecte faciliti el Departament d'acord amb els articles 77.1.a) i 184.1.c) de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació. En tot cas, es considera informació que pot afavorir la segregació escolar la relativa als resultats de les proves d'avaluació desagregades per centre, les necessitats específiques de suport educatiu, la nacionalitat de l'alumnat, la composició social del centre, la demanda de places i les beques i ajuts" (art. 6.2).

La síndica constata que la informació sol·licitada remet a les característiques socioeconòmiques i socioeducatives de l'alumnat admès. Els criteris de prioritat informen sobre la renda de les famílies, la discapacitat o la presència de necessitats educatives especials o necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques, entre d'altres factors.

En el marc de les actuacions anteriorment referides, per garantir el control i avaluació sobre el funcionament de l'administració i de les polítiques públiques, el Síndic de Greuges ha defensat la conveniència de facilitar la informació anonimitzada no només individualment per alumnat sinó també per centre (on no aparegui el nom del centre ni cap dada que ajudi a identificar-lo), per evitar la seva possible estigmatització.

En el cas que ens ocupa, i atès que la informació sol·licitada pot afavorir la segregació escolar, la síndica recorda la possibilitat de fer compatible el dret d'accés a la informació pública i el dret a l'educació en igualtat d'oportunitats a través de l'anonimització de les dades de l'alumnat i també dels centres escolars".

10. El 16 de maig es trasllada l'informe de la síndica a la persona reclamant i se li demana que en el termini de 5 dies hàbils ens informi si rebre la informació en els termes que s'indiquen satisfaria el seu estudi.
11. El 20 de maig la persona reclamant presenta les següents consideracions:
 - 11.1 “Que en l'informe de Síndic de Greuges sembla entendre que l'objecte del treball que es pretén pot afavorir la segregació escolar. Tot el contrari, com s'ha exposat i reiterat, en nombrosos documents, la recerca, on s'enquadra la petició de dades, pretén LLUITAR CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR no afavorir-la”. En aquest sentit, insisteix en l'objectiu del projecte d'investigació ja descrits àmpliament i que els resultats de l'estudi i els sistemes d'IA es posarien al servei del CEB.
 - 11.2 S'insteix en que el projecte va dirigit a crear alertes primerenques perquè des del moment del procés d'admissió d'alumnes s'eviti la segregació, es constitueixin zones equilibrades d'escolarització i l'objectiu és establir instruments i eines de sistemes d'IA per a lluitar contra la segregació escolar.
 - 11.3 Refereix diferents aspectes de l'Informe sobre segregació escolar del Síndic de Greuges de gener de 2023 pel que fa als models de zonificació i la necessitat de revisar-los per analitzar el nivell d'heterogeneïtat social de les diferents zones i aplicar el model més eficaç a l'hora de combatre la segregació escolar i la necessitat de desenvolupar procediments més automatitzats de detecció; i de març de 2022 que recollia que per combatre aquesta segregació l'element determinant és delimitar zones socialment heterogènies que, d'una banda, intentin no reproduir la segregació residencial existent en el territori i, per un altre, facin possible el desplegament d'altres instruments per a garantir l'escolarització equilibrada d'alumnat dins de la zona.
 - 11.4 Considera que “dels informes del Síndic es desprèn, que és coneixedor, de la segregació escolar i que una de les solucions que proposa per a la lluita contra la segregació escolar és l'ocultació de les dades en comptes de donar publicitat i denunciar en quins centres escolars s'està produint la segregació perquè l'Administració educativa prengui mesures concretes en aquests centres”.
 - 11.5 Esmenta que els principis de transparència i publicitat persegueixen denunciar la mala gestió de l'Administració Pública i considera que “el fet que no es facilitin les dades sobre els centres escolars van en la direcció contrària i dificulta la lluita contra la segregació”.
 - 11.6 Insisteix en l'objecte de la Reclamació sense l'anonimització dels centres escolars “perquè les dades dels centres escolars són essencials per a determinar on existeix segregació escolar, és una premissa òbvia si no es coneix on es produeix la

segregació és impossible lluitar contra ella i els resultats de la recerca serien poc objectius”.

11.7 Finalment, i “si es decideix procedir a l'anonimització del nom dels centres escolars, tenint en compte que si introdueixen dades incompletes i que no són de qualitat en els sistemes d'IA el resultat de sortida pot ser enganyós, aquesta anonimització hauria de respondre a la següent taula [proposta de taula que determina els centres escolars a quina zona pertanyen i si són públics o concertats]”.

Sol·licitud	Centre escolar	Zona proximitat	Centre públic/ Centre concertat	Criteri barem 1 (punts)	Criteri barem 2 (punts)	Criteri barem 3 (punts)	Criteri barem 4 (punts)
1	A	X					
2	A	X					
3	A	X					
4	B	X					
5	B	X					
6	C	Y					
7	C	Y					
8	D	Y					
9	D	Y					
10	E	Y					

Fonaments jurídics

1. **Competència de la GAIP i contingut i abast general del dret d'accés a la informació pública**

D'acord amb l'article 39.1 LTAIPBG i 29 del Decret 111/2017, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (RGAIP) aquesta Comissió és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació. L'article 2.b i c LTAIPBG defineixen la informació pública i preveuen el dret d'accés a les persones per a sol·licitar i obtenir-la que d'acord amb l'article 18.1 LTAIPBG, tan a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda.

L'article 20 LTAIPBG preveu els requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública, que l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. Els articles 21 i 22 LTAIPBG estableixen que aquests límits no són d'aplicació automàtica i absoluta i han de ser aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat i han d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació.

2. Sobre la inadmissibilitat invocada en la sol·licitud d'accés a la informació pública

En primer lloc, cal considerar que la informació reclamada, -llistats definitius dels alumnes admesos en els centres educatius sostinguts amb fons públics de Barcelona amb desglossament dels criteris de baremació-, és d'acord amb l'article 2.b LTAIPBB informació pública, ja que és "informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei". Cal tenir en compte que l'article 53.1 DTAIP inclou "qualssevol dades o documents que les administracions públiques han elaborat, posseeixen, o poden legítimament exigir a terceres persones com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions".

En segon lloc, cal dir que aquesta Comissió ja s'ha expressat en diferents ocasions pel que fa a la inadmissió de les sol·licituds per tasca complexa d'acord amb l'article 29.1.b) LTAIPBB i 66.1 DTAIP (vegeu per totes Resolució 983/2023, de 26 de setembre) en el sentit que per considerar que l'accés a la informació comporta aquesta complexitat cal es compleixin acumulativament dues condicions: quan l'obtenció, extracció o disposició de la informació sol·licitada impliqui una càrrega de treball inassumible o desproporcionada pel fet que la informació procedeix de diferents expedients, fonts d'informació, bases de dades o arxius, o es conté en un gran volum d'informació i no pugui ser realitzada amb l'ajuda dels mitjans informàtics disponibles (66.1.a)); que l'elaboració de la informació requereixi una tasca d'anàlisi o d'interpretació que tingui una complexitat objectivable i desproporcionada i no pugui ser realitzada amb l'ajuda dels mitjans informàtics disponibles (66.1.b)).

Tenint en compte que la sol·licitud de preinscripció, a Catalunya, és electrònica (aplicació GEDAC) i que la matriculació de l'alumnat es realitza un cop s'ha publicat la llistat final d'alumnes admesos en cada centre dels preinscrits amb plaça assignada l'extracció de la informació sol·licitada és realitza forçosament per mitjans informàtics i, per tant, no és pot aplicar causes d'inadmissió de la sol·licitud. Altra qüestió és que, com diu CEB, en algun cas i per donar informació d'alguns dels ítems sol·licitats és requereixi recavar informació que es trobi en els diferents bases de dades, gestionades per diferents unitats del CEB, del Departament d'Educació i dels centres educatius, fet que es podria resoldre aplicant els criteris que ja preveu el mateix article 29 LTAIPBB, és a dir, facilitant la informació de manera desglossada, amb l'audiència prèvia del sol·licitant.

Més enllà d'aquesta consideració prèvia i tenint en compte que respecte a la informació reclamada en l'informe requerit per la GAIP només s'ha invocat el límit previst en l'article 21.1.e) LTAIPBB es procedeix al seu anàlisi en el fonament jurídic següent.

3. Sobre l'estimació parcial del dret d'accés a la informació pública i els límits

D'acord amb els articles 18.1 i 20.1 LTAIPBG, qualsevol persona té dret a accedir a la informació pública, llevat que hi concorrin causes legals que en determinin la denegació o l'accés restringit i que s'han d'interpretar de manera proporcional a la seva finalitat i a la presència d'interessos públics i privats que hi concorrin (article 22.1 LTAIPBG). L'exercici d'aquest dret no és condicionat a la concurrència d'un interès personal i no resta subjecte a motivació i tampoc requereix invocació de cap norma (art. 18.2 LTAIPBG). Tot i així, la persona reclamant manifesta que l'interès d'accés a la informació és poder realitzar una recerca científica en el qual hi col·laboren especialistes en intel·ligència artificial i ciències de la computació en el marc d'una línia d'investigació que compta amb el finançament de la Unió Europea¹.

En aquest cas, el CEB invoca el límit que s'estableix en l'article 21.1.e) de l'LTAIPBG, els drets dels menors d'edat, i que es desenvolupa en l'article 69.5 de Decret 8/2021 que específicament en l'àmbit educatiu diu: "s'entén que l'accés a la informació pública pot perjudicar els drets dels menors d'edat en la mesura en què, entre altres supòsits, pugui afavorir la segregació escolar, segons la definició d'aquest concepte que estableixi la normativa sectorial en matèria d'educació". D'acord amb l'article 20 LTAIPBG que indica que cal explicitar el límit, i raonar degudament les causes que en fonamenten l'aplicació, el CEB ho justifica perquè "la divulgació de la informació sol·licitada a nivell de centre pot perjudicar els drets dels menors en tant que permetria fer comparacions i classificacions entre els centres i afavoriria la segregació escolar amb perjudici en la matriculació en determinats centres que afectaria les possibilitats de promoció de l'alumnat i la vulneració del dret a l'educació en igualtat d'oportunitats protegit per la Convenció de les Nacions Unides dels drets del menor" (antecedent 7.3).

La informació sol·licitada s'inscriu dins de l'àmbit de l'avaluació de l'educació. Segons l'article 182.1 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC) "l'avaluació del sistema educatiu és el procés d'abast intern i d'abast general que té per objecte descriure, analitzar, valorar i interpretar les polítiques, les institucions i les pràctiques educatives amb l'objectiu de mantenir-les, desenvolupar-les o modificar-les". Entre els principis per aquesta avaluació s'estableix que ha de ser sotmesa a l'"ús reservat de la informació individualitzada dels agents i dels centres i serveis educatius, pel que fa a l'avaluació general del sistema que pugui afavorir la segregació escolar. S'entén que afavoreix la segregació escolar l'accés als resultats de les proves d'avaluació desagregades per nom del centre; a les dades relatives a la composició social i econòmica del centre, i al procés d'admissió dels alumnes, entre altra informació" (article 184.1.c).

¹ https://www.iiia.csic.es/es/research/project/?project_id=238#description [consulta realitzada el 27/05/2024]

Cal tenir en compte que l'article 20.2 LTAPBG estableix, com a principi general als límits i accés parcial a la informació pública, que “les limitacions legals al dret d'accés a la informació pública han d'ésser aplicades d'acord amb llur finalitat, tenint en compte les circumstàncies de cada cas concret, s'han d'interpretar sempre restrictivament en benefici d'aquest dret i no es poden ampliar per analogia”. Com ja hem referit, l'article 21.1 LTAIPB diu que aquest dret pot ésser denegat o restringit si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici, entre d'altres, pels drets dels menors d'edat i l'apartat 2 d'aquest mateix article estableix que “el dret d'accés a la informació pública també pot ésser denegat o restringit si la informació té la condició de protegida i així ho estableix expressament una norma amb rang de llei”.

És clar l'existència d'una restricció que limita, d'entrada, el dret d'accés a la informació pública (article 184.1.c LEC). Ara bé, atenent el que estableix l'article 22 LTAIPBG, “els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han d'ésser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció. L'aplicació d'aquests límits ha d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació”.

La investigació científica s'emmarca en la convocatòria de l'Agència Estatal d'Investigació (Proyectos Estratégicos Orientados a la Transición Ecológica y a la Transición Digital 2021) amb l'objectiu de desenvolupar una recerca innovadora i trencadora en IA per a l'enginyeria de sistemes sociotècnics conscients del valor en resposta a la petició específica de posar a les persones i els seus drets digitals al centre del procés [transició digital]. “VAE es basa en tecnologies d'acord per desenvolupar sistemes d'IA d'avantguarda amb coneixement de valor; és a dir, sistemes de programari que raonen sobre els valors humans per alinear-se amb ells. Afirmem que igual que els valors guien la nostra moralitat, els valors poden guiar la moralitat dels agents i sistemes de programari, fent realitat la moral de les màquines”². “A partir de la filosofia moral, que és la disciplina que s'ocupa del que és moralment bo i dolent i moralment correcte i incorrecte, aquest projecte avançarà en el disseny de sistemes d'IA d'acord amb els drets i principis fonamentals europeus. Tal com es descriu en la proposta de reglament de la UE per a l'establiment de normes harmonitzades sobre intel·ligència artificial, la creació d'una IA fiable és una prioritat estratègica. En permetre l'enginyeria de valors dins dels sistemes d'IA, VAE augmentarà la fiabilitat de la IA. Els sistemes de programari que poden explicar com es fonamenta el seu comportament èticament seran percebuts com a més acceptables per les persones i promouran el desenvolupament dels serveis i productes assistits per IA de pròxima generació”³.

² https://www.iiia.csic.es/es/research/project/?project_id=238 [text original en anglès]

³ Idem

En aquest projecte d'IA hi col·laboren tres institucions públiques, concretament l'Institut de Filosofia (IFS-CSIC), la Universitat Politècnica de València (UPV) i la Universidad Rey Juan Carlos (URJC). Aquestes institucions uneixen esforços i aporten els seus coneixements i experiència específics a través de tres subprojectes que es complementen entre si, per tal d'assolir els grans reptes de VAE (Value-awareness engineering). Entre aquests, el Subproject 3: Value-aware Systems, que és el que s'inscriu el projecte i que ha motivat aquesta Reclamació.

Posat en context la investigació científica, sembla evident l'interès públic en la informació reclamada. Per poder entrenar els sistemes d'IA cal nodrir el sistema de dades. El 13 de març d'enguany el Parlament Europeu va aprovar el Reglament d'Intel·ligència Artificial que en el considerant 25 diu "El presente Reglamento debe apoyar la innovación, respetar la libertad de ciencia y no socavar la actividad de investigación y desarrollo. Por consiguiente, es necesario excluir de su ámbito de aplicación los sistemas y modelos de IA desarrollados específicamente y puestos en servicio únicamente con fines de investigación y desarrollo científicos. Además, es necesario garantizar que el presente Reglamento no afecte de otro modo a la actividad de investigación y desarrollo científicos sobre sistemas o modelos de IA antes de su introducción en el mercado o su puesta en servicio".

Per altra banda, i prenent en consideració el referit per la síndica de greuges que "constata que la informació sol·licitada remet a les característiques socioeconòmiques i socioeducatives de l'alumnat admès" perquè els "criteris de prioritat informen sobre la renda de les famílies, la discapacitat o la presència de necessitats educatives especials o necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques, entre d'altres factors" cal ponderar, en aplicació de l'LTAIPBG, l'interès públic en la informació reclamada i els perjudicis que la difusió d'aquesta podria suposar pel bé protegit.

Dit això, aquesta Comissió entén que la divulgació de les dades sol·licitades amb obligació de reserva i degudament tractades, no haurien de suposar una informació que perjudiqui els drets dels menors perquè no s'estan divulgant dades que "permetria fer comparacions i classificacions entre els centres" (argument invocat pel CEB) sinó informació relacionada amb el procés d'admissió, que si bé tenen caràcter d'ús reservat, tenint en compte el context en el qual es reclamen (recerca científica) no han de comportar la vulneració dels drets dels infants ni facilitar la segregació escolar quan el que es pretén (vegeu antecedents) és tot el contrari. Tot i així i pel que fa al nom dels centres escolars, la Comissió considera que aquesta informació no aporta un valor addicional que enriqueixi la recerca ja que no és objectiu del projecte fer comparatives entre centres sinó determinar el nivell d'equitat en els processos d'admissió, objectiu que es pot assolir igualment amb l'anonimització d'aquesta dada (nom del centre escolar) vinculant aquest a l'àmbit territorial en el que s'inscriu (districte escolar) i si es tracta d'un centre públic o concertat.

Així aquesta Comissió considera que per garantir el control i avaluació sobre el funcionament de l'administració i de les polítiques públiques, en sintonia amb l'informe de la síndica de greuges, és pertinent facilitar la informació anonimitzada no només de l'alumnat sinó també del centre (on no aparegui el nom ni cap dada que ajudi a identificar-lo) però informant del districte escolar i si es tracta de centre públic o concertat, per evitar la seva possible estigmatització i afavorir la segregació escolar seguint l'esquema proposat per la persona reclamant. Entén aquesta Comissió que aquesta solució ha de permetre l'objectiu de l'estudi i a partir dels resultats obtinguts poder reportar al CEB el resultat de l'estudi per poder millorar, adaptar o revisar, si escau, i en l'exercici de les seves competències els criteris que consideri convenients donat que aquest serà coneixedor del sistema de codificació utilitzat en l'anonimització del nom dels centres escolar.

4. *Obligatorietat dels titulars de documents públics i de les dades a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD)*

L'article 7 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents modificada per la Llei 20/2015, de 29 de juliol estableix l'obligatorietat dels titulars de documents públics a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD) que garanteixi el tractament correcte dels documents en tot el seu cicle de vida i que permeti complir amb les obligacions de transparència. Un concepte molt ampli que requereix dotar-se d'un seguit d'eines i instruments que permetin la millora dels processos, la seva normalització i estandardització, per tal de garantir el compliment de la normativa i la qualitat de la informació i la implementació de solucions que permetin garantir la correcta gestió de la informació pública. L'article 8 afegeix que l'organització, l'avaluació i la conservació dels documents públics i l'accés a aquests són responsabilitat directa dels titulars respectius.

En l'àmbit de la Generalitat, les seves entitats autònomes, empreses públiques i consorcis amb participació majoritària de la Generalitat, el SGD es regula pel Decret 76/1996, de 5 de març, pel qual es regula el sistema general de gestió de la documentació administrativa i l'organització dels arxius de la Generalitat de Catalunya.

L'article 67 del Decret 76/2020, de 4 d'agost, d'Administració digital estableix que el SGD garanteix el compliment de la política de gestió documental i arxiu i que els sistemes d'informació i aplicacions de gestió han d'emprar preferentment les eines de gestió documental corporatives. En cas d'emprar solucions no corporatives, aquestes han de garantir el compliment de les polítiques de gestió documental al llarg de la fase de tramitació i han de ser aprovades d'acord amb l'apartat 2 de l'article 33 d'aquest Decret. L'article 68, relatiu a l'arxiu digital únic, detalla les característiques i condicions per garantir la implementació de les polítiques de gestió documental i el seu compliment.

Pel que fa a la gestió de les dades, el referit Decret 76/2020 li dedica el capítol I del títol II. Concretament, l'article 10 estableix un model de govern de les dades, que és l'instrument organitzatiu que determina els criteris i elements que defineixen el govern de les dades de l'Administració de la Generalitat, estableix els criteris, els responsables del seu desplegament, principis i requeriments així com els subjectes obligats. L'article 19 regula l'accés de les persones a les dades i l'apartat 1, diu "els subjectes de l'article 2 d'aquest Decret impulsen, per defecte, l'obertura de totes les dades que estan en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, incloses les que li subministren altres subjectes obligats per qualsevol normativa, i faciliten tots els mecanismes per garantir l'accés de les persones a aquestes dades, d'acord amb la normativa vigent de protecció de dades i la de transparència i dret d'accés. Se n'exceptuen les dades la publicitat de les quals resti prohibida d'acord amb l'ordenament jurídic vigent".

Recentment, s'ha aprovat el Model de govern de les dades de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic per l'Acord de Govern GOV/158/2023, de 25 de juliol (DOGC 8967) que pretén regular "un dels elements fonamentals de la gestió dels serveis basada en les dades" i "garanteix que podran gestionar-se durant tot el cicle de vida a fi d'obtenir la seguretat, traçabilitat, integritat, confidencialitat, privacitat i disponibilitat d'aquestes dades". Entre els objectius i eixos (punt 2) d'aquest Model s'estableix garantir l'accés a les dades seguint els estàndards de seguretat i de privacitat (d), determinar les responsabilitats per a una gestió eficaç (e), maximitzar la reutilització (g), entre altres. A més, té com a finalitat establir una estructura que asseguri la gestió arxivística de les dades i la conservació durant el temps que sigui necessària per a la finalitat per a la qual s'ha generat o incorporat a la gestió documental (punt 5.9).

L'ordre CLT/172/2014, de 14 de maig, per la qual s'aprova el protocol de gestió de documents electrònics i arxiu de la Generalitat de Catalunya, fixa les directrius corporatives en matèria d'arxiu electrònic. Aquesta ordre, d'acord amb la Disposició transitòria sisena del referit Decret 76/2020 és vigent fins que s'aprovi el model organitzatiu que ha preveure la planificació, el seguiment i avaluació dels resultats, participació en la definició dels sistemes d'informació corporatius transversals i disposició dels recursos necessaris per fer efectiu el desplegament de l'Administració digital.

Tanmateix, l'LTAIPBG reconeix els sistemes de gestió de documents públics com a facilitadors de dades i documents autèntics (art. 5.2) i la necessitat d'estructurar la informació seguint criteris temàtics i cronològics, seguint el quadre de classificació documental corporatiu i incorporant-hi índexs o guies de consulta (art. 6.1.d).

Altrament, l'article 19.2 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català que regula els documents que integren el patrimoni documental de Catalunya inclou, entre altres, "els documents produïts o rebuts, en l'exercici de llurs funcions i com a conseqüència de llur

activitat política i administrativa, per la Generalitat, pels ens locals i per les entitats autònomes, les empreses públiques i les altres entitats que en depenen” i en conseqüència estan subjectes al Decret 13/2008, de 22 de gener, sobre accés, avaluació i tria de documents que estableix en l'article 11.4 que “quan l'aplicació d'una taula d'avaluació i accés documental comporti l'eliminació de documents, la persona tècnica que porti a terme aquesta aplicació, abans de procedir a la destrucció, ha de: a) Disposar d'un inventari de la documentació a destruir, b) Obtenir l'autorització de la secretaria general o de la direcció de l'organisme o entitat titular de la documentació, c) Comprovar que cap circumstància administrativa o jurídica hagi alterat el termini de conservació fixat per als documents a eliminar” i ha de disposar del corresponent Registre de destrucció de documents (article 12) degudament autoritzat per la secretaria general o la direcció de l'organisme o entitat titular dels documents.

5. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que “l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió”. Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

6. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 6 de juny de 2024, resol per unanimitat:

1. Estimar parcialment la Reclamació 228/2024 sobre la base de les consideracions fetes en el fonament jurídic 3.
2. Requerir al Consorci d'Educació de Barcelona que faciliti a la persona reclamant els llistats anonimitzats definitius dels alumnes admesos en els centres educatius sostinguts amb fons públics de Barcelona amb desglossament dels criteris de baremació (curs 2023-24) dins el termini màxim de dos mesos des de la notificació d'aquesta Resolució.
3. Requerir al Consorci d'Educació de Barcelona que informi en aquest mateix termini a la GAIP de l'òrgan o la persona responsable del compliment d'aquesta Resolució, així com de les actuacions dutes a terme per complir-la.
4. Convidar a la persona reclamant que informi a la GAIP de qualsevol incidència que es produeixi amb motiu del compliment d'aquesta Resolució.
5. Declarar finalitzat el procediment relatiu a al Reclamació 228/2024 i disposar la publicació d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Iolanda Pineda Balló
Presidenta

Els terminis establerts en aquesta Resolució per lliurar la informació s'han de comptar en dies hàbils (descomptant festius i dissabtes) i si no s'especifica una altra cosa comencen a partir de l'endemà de la recepció de la seva notificació per l'Administració reclamada.

L'Administració obligada pot sol·licitar a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per fer efectiu el lliurament de la informació. Aquesta sol·licitud només pot ser admesa a consideració si és notificada a la GAIP abans que fineixi el termini fixat a la Resolució, i s'ha de fonamentar en circumstàncies que no hagin pogut ser tingudes en compte per la Comissió abans de dictar la seva Resolució. La GAIP únicament atorgarà l'ampliació sol·licitada, després d'informar-ne a la persona reclamant, si l'Administració obligada ha justificat de forma precisa i consistent la seva necessitat.

Si l'Administració obligada no lliura la informació dins del termini establert per aquesta Resolució, la persona reclamant pot posar-ho en coneixement de la GAIP, per tal que la Comissió en requereixi el compliment. Mentre no s'acompleixi plenament la Resolució, la Comissió difondrà al seu web www.gaip.cat l'incompliment de l'Administració obligada, d'acord amb l'article 25.2.k RGAIP.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.